

Številka: 3563-0137/2025-2
Datum: 22. 4. 2025

**MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR
DUNAJSKA CESTA 48
1000 Ljubljana**

ZADEVA: Naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine roženec, v pridobivalnem prostoru Jeršovec IIb, Občina Mirna

Na osnovi vaše vloge št. 0141-9/2020-2430-28 (1101-10), z dne 27.03.2025, prejete dne 27.3.2025, izdajamo v skladu s 97. in 98. členom Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 56/1999, 31/2000 - popr., 110/2002 - ZGO-1, 119/2002, 41/2004, 61/2006 - ZDru-1, 32/2008 - Odl. US, 8/2010 - ZSKZ-B, 46/2014, 21/18 - ZNOrg, 31/18, 82/20 in 3/22 - ZDeb, 105/22 - ZZNŠPP in 18/23 - ZDU-10; v nadaljevanju ZON), **Naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine roženec, v pridobivalnem prostoru Jeršovec IIb, v Občini Mirna, stranki RHI Magnesita Kremen d.o.o., Dolenje Mokro Polje 40, 8310 Šentjernej.**

Vlogi za pripravo koncesijskega akta je bilo priloženo naslednje gradivo:

- Rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje Pridobivanje roženca v peskokopu Jeršovec IIb – Mirna na Dolenjskem, št. proj. RP-02/19-MČS, januar 2020, dopolnjeno julij 2024, GEOSTERN, projektiranje in inženiring d.o.o., Boga vas 2, 1296 Šentvid pri Stični;
- Grafična priloga: Geodetski načrt M1:1000, januar 2020, dopolnjeno julij 2024, GEODET d.o.o. Novo mesto;

Predlog pridobivalnega prostora:

- Obsega zemljišča z naslednjimi parc. št.: 313/3, 316/3, 320/2, 320/5, 320/6 in 1728/4, vse k.o. Brezovica in dele zemljišč s parc. št.: 313/1, 320/4, vse k.o. Brezovica, s skupno površino 9,8041 ha;
- Predlagan čas trajanja koncesije je 47 (sedemindeset) let;
- Količina mineralne surovine v predlaganem pridobivalnem prostoru je 420.657 m³ v raščenem stanju;
- Predlagana najgloblja točka izkoriščanja, ki se bo izvajala po rudarskem projektu je 280 m n.v.;

1 UVOD

Naravovarstvene smernice so strokovno gradivo, s katerim se za območje, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, opredelijo varstvene usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti.

Državni in lokalni organi ter druge osebe javnega prava, ki so pristojne za pripravo prostorskih aktov in

drugih aktov rabe naravnih dobrin, si morajo v postopku priprave teh aktov pridobiti naravovarstvene smernice.

2 SPLOŠNI DEL

Nahajališče roženca se nahaja na hribu Jeršovec, 1,5 km južno od Mirne na Dolenjskem, med dvema potokoma: Lanšpreščico in Gomilščico. Celotno območje je razdeljeno na Jeršovec I (že izkoriščen kop in kjer ostajajo le infrastrukturni objekti za separacijo), **Jeršovec II, (kop v fazi pridobivanja)** in Jeršovec III (raziskano ležišče).

Jeršovec I

Območje kamnoloma **Jeršovec I** je bilo zaradi posebne geneze nahajališča mineralne surovine in številnih debelih roženčevih plasti z gomolji roženca (privzeto po podatkih ARSO), leta 2004 določeno za naravno vrednoto državnega pomena (**ident. št. 4401, Iršovec – kamnolom**), *Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot in Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15)*.

Ker je bilo skozi leta območje izkoriščeno in se na območju ni ohranilo nobenega od reprezentativnih roženčevih profilov, ki bi opravičevali obstoj naravne vrednote in in-situ prezentacije, (namreč območje sedaj služi začasni deponiji roženca in obratujejo objekti za separacijo) ter je bila naravna vrednota površinsko uničena že pred letom 2004, je ZRSVN naravno vrednoto predlagal za izbris iz *Pravilnika*, ki je bil izveden 03.04.2015.

OBMOČJE PRIČAKOVANIH NARAVNIH VREDNOT: (Karbonati), roženec

Kratka oznaka: Namen opredelitve območij pričakovanih naravnih vrednot je spremljanje posegov v naravo, zlasti zemeljskih del, pri katerih obstaja velika verjetnost odkritja novih naravnih vrednot, predvsem geoloških in podzemeljskih geomorfoloških. Namen spremljanja zemeljskih del je odkrivanje, zagotavljanje dokumentiranja, vrednotenje in ohranjanje na novo odkritih naravnih vrednot.

Glede na eksploatacijo v **peskokopu Jeršovec IIb** v neposredni bližini obstoječe naravne vrednote (Jeršovec I), ki je bila uničena in zato posledično tudi izbrisana iz evidence, je na območju peskokopa Jeršovec IIb med zemeljskimi deli pričakovati odkritje novih naravnih vrednot geološkega tipa, npr. reprezentativne plasti/profilu roženca v odprtih stenah kopa, za katere podajamo v poglavju 3.1. naslednja priporočila.

3 POSEBNI DEL

Za območje kamnoloma Jeršovec II je Zavod izdelal naslednje dokumente:

- Naravovarstvene smernice za Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) peskokop Jeršovec (širitev pridobivalnega prostora Jeršovec II), Občina Mirna, št. 6-III-431/2-O-15/AŠP, z dne 07.01.2016;
- Naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine roženec, v pridobivalnem prostoru Jeršovec IIb, št. 6-III-168/2-O-21/AŠP, z dne 22.3.2021, v katerih so bila podana priporočila za varstvo pričakovanih naravnih vrednot, **a same Naravovarstvene smernice v Rudarskem projektu niso navedene. Vsebina priporočil je v Rudarskem projektu delno povzeta iz predhodnih dokumentov izdelanih za OPPN Jeršovec, zato ponovno podajama vsebine ohranjanja narave, ki naj jih Rudarski projekt povzame;**

3.1 Varstvena priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot

Fizična ali pravna oseba, ki izvaja poseg ali dejavnost, med katero je prišlo do najdbe minerala ali fosila ter odkritja jame/brezna, se mora ravnati po 74. členu ZON. Dela mora začasno ustaviti, najdbo pa zaščititi in o najdbi nemudoma obvestiti organizacijo pristojno za ohranjanje narave, ki poda varstvene usmeritve za nadaljnje ravnanje.

3.1.1 Priporočila za varstvo pričakovanih naravnih vrednot

- Stranko se seznani z možnostjo odkritja/najdbe pričakovanih naravnih vrednot geološkega tipa, profilov s plastmi in gomolji roženca;
- **Manjši reprezentativni profil, ki se ga določi skupaj s ZRSVN**, naj se še v času izkoriščanja izloči iz eksploatacijskega območja in se ga ohrani ter pusti nesaniiranega, z namenom, da se ga po končani eksploataciji in sanaciji območja peskokopa uredi za obisk javnosti. Nameni se ga prezentaciji v vzgojno-izobraževalne ter znanstveno raziskovalne namene (npr. označitev z informacijsko tablo in ureditev dostopne poti).

3.1.2 Priporočila za urejanje območja peskokopa, ki so korektno povzeta v poglavju 16.8. RP – Ohranjanje narave

- Pri eksploataciji kamnine in kasnejši sanaciji območja peskokopa naj se upošteva naravne strmine, nagib pobočja ter povezanost značilnih reliefnih oblik. Teras naj bodo prilagojene plastnicam in naj ne bodo linearno odsekane;
- Pri odkopavanju etaž naj izvajalec pušča vmesna območja v smislu melišč, ki bodo razbila monotonost teras in omogočila živalskim vrstam lažje prehode;
- Prehod brežin v obstoječ teren naj bo mehak in postopen;
- Brežine kamnoloma in melišča naj se zatravi in zasadi s plezalkami, rob teras pa z drevesno in grmovno zarastjo. Pri zasajanju etaž naj se uporabi lokalno značilne drevesne in grmovne vrste, na strmih etažnih brežinah so zaželeni avtohtoni hitro rastoče plezalke (npr.: srobot, bršljan, robida,...). Zasajanje naj se izvaja na predhodno dovolj debelo nasuto in utrjeno humusno podlago;
- Glede na predlagano etapnost izkoriščanja kamnoloma naj le ta poteka na način, da bo v končni fazi možna izvedba zastavljene tako tehnične kot biološke sanacije območja.

4 OPREDELITEV DO POSEGA

Glede na to:

- da gre za podelitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine na pridobivalnem območju, za katerega **del je bil izdelan** »Občinski podrobni prostorski načrt za kamnolom Jeršovec II (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 35/2017),
- da gre za podelitev rudarske pravice na območju peskokopa Jeršovec II, katerega površine so z enotami urejanja prostora EUP (GML-24, GML-25, GML-33 in GML-34) v OPN Mirna opredeljene kot LN – območja mineralnih surovin,

menimo, da je podelitev rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine roženec v pridobivalnem prostoru Jeršovec IIb, ob upoštevanju zgoraj podanih priporočil na območju pričakovanih naravnih vrednot z naravovarstvenega stališča sprejemljiva.

V postopku sprejemanja koncesijskega akta je treba pridobiti mnenje z vidika varstva narave – **naravovarstveno mnenje**. Brez naravovarstvenega mnenja ali obvestila, da izdelava naravovarstvenih smernic ni potrebna, ni mogoče sprejeti akta (šesti odstavek 97. člena ZON).

Naravovarstveno mnenje izda organizacija, pristojna za ohranjanje narave, ko prejme zahtevo pripravljavca akta. Tej zahtevi je treba priložiti **končni predlog akta** ter ustrezno **obrazložitev**, kako je pripravljavec ob pripravi akta upošteval naravovarstvene smernice (sedmi odstavek 97. člena ZON).

Besedilo končnega predloga akta za podelitev rudarske pravice naj smiselno povzame določila varstva narave (priporočila za območje pričakovanih naravnih vrednot), ki so podana v predmetnih naravovarstvenih smernicah.

Morebitna vprašanja in dodatne pojasnila v zvezi z vsebino naravovarstvenih smernic naslovite na Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Novo mesto, (tel.: 07 393 15 55, 393 15 52).

Pripravil(a):

Andreja Škedelj Petrič, univ. dipl. inž. geol.
naravovarstvena svetnica

Damjan Vrčec, univ. dipl. biol.
naravovarstveni svetnik
vodja OE Novo mesto

Poslati:

- Naslovu
- Spis

V vednost:

- GEOSTERN, d.o.o., Boga vas 2, 1296 Šentvid pri Stični